gemeente Rheden

Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving milieu 2021-2022 (HUP milieu)

Opdrachtgever: J. Roselle, Teammanager Omgevingsrecht en veiligheid (TOV)
Datum vaststelling: april 2021

1. Inleiding

Gemeente Rheden stelt hierbij een Uitvoeringsprogramma milieutoezicht en handhaving (HUP milieu) vast op grond van:
- artikel 7.3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor),
- de Verordening Kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht (2016) en de
- Kwaliteitscriteria 2.2 (artikel 12 van de procescriteria).

Het HUP milieu omschrijft onze voorgenomen activiteiten in 2021 en 2022 op het gebied van milieutoezicht en juridische milieuhandhaving. De intensiviteit, frequenties, beoogde effecten, prestaties en resultaten staan hierbij centraal.

Handhaving milieu heeft als doel de milieukwaliteit van de fysieke (leef)omgeving te beschermen en waar mogelijk te verbeteren.

Context en uitgangspunten
Met adequaat toezicht- en handhavingsbeleid en de uitvoering daarvan draagt de gemeente bij aan een veilige, leefbare en duurzame gemeente. We bevorderen het 'naleefgedrag' van inwoners en ondernemers waardoor de kans op overtredingen laag is. Zo nodig dwingen we naleving af door bestuurlijke handhaving en in enkele gevallen via het strafrecht. Dit HUP geeft inzicht in de wijze waarop de gemeente uitvoering geeft aan haar toezichthoudende taken, specifiek voor de milieu-vth-taken, uitgevoerd door ODRA.

Handhaven vereist keuzes maken. Wij kunnen niet alle overtredingen voorkomen. En de beperkte capaciteit, in combinatie met de omvang van de handhavingstaakstelling, leidt tot het maken van keuzes. De beschikbare capaciteit en deskundigheid zetten we zo verstandig mogelijk in, om overtredingen op de meest essentiële zaken te voorkomen of aan te pakken.

ODRA voert het milieutoezicht uit binnen het vastgestelde landelijke, provinciale, regionale en Rhedense kader rond milieutoezicht. Regionaal werken we hierin samen met de partnergemeenten van ODRA. Het regionale kader moet daarbij aansluiten bij het Rhedense kader voor handhaving in de fysieke leefomgeving. Het kader is geen statisch geheel. Door wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen zijn voortdurend bijstellingen nodig. Een sluitende dubbele beleidscyclus zorgt ervoor dat bijstellen structureel in de organisatie ingebed is. De gemeente is verantwoordelijk voor de beleidscyclus rond het kader, ODRA is verantwoordelijk voor de uitvoeringscyclus. In dit HUP milieu komen beide samen.

Het HUP sluit aan bij Rhedense visie op handhaving (Notitie Integrale handhaving, 2013):

De gemeente Rheden wil transparant en consequent handhaven op basis van heldere besluitvorming en prioriteiten.

en bij de regionale visie specifiek voor milieutoezicht (Notitie ODRA Visie en leidende principes, 2020):

Wij staan voor een gezonde, veilige en duurzame fysieke leefomgeving waarin onze inwoners prettig kunnen wonen, werken en recreëren. Met slim en deskundig toezicht en handhaving willen we de fysieke leefomgeving verbeteren, negatieve consequenties voor de fysieke leefomgeving in eerste instantie voorkomen, in tweede instantie oplossen of in derde instantie verminderen.
Toezicht en handhaving vindt doelgericht (context gebonden) en selectief (risicogestuurd) plaats.
Wij dragen bij en houden rekening met de maatschappelijke veranderingen en regionale/lokale opgaven afgestemd op de behoeften van de partner en in samenwerking met eventuele lokale organisaties.*

** circulaire economie, energietransitie, klimaatadaptatie, ondermijning, betrokken inwoners, lokale initiatieven, etc.*

Via het doorlopen van de zogenaamde dubbele beleidscyclus (big 8, continue verbetering) concretiseren wij de visie stapsgewijs en geven we gaandeweg meer invulling aan transparant, risico- en klantgericht werken. In dit HUP 2021-2022 hebben we zo de bevindingen uit de 'Jaarverslag milieutoezicht 2019 en 2020' verwerkt.

Reikwijdte HUP
Dit uitvoeringsprogramma betreft de zeven (deel)thema's uit de Notitie Integrale handhaving, waarvan de uitvoering is belegd bij ODRA:
- Milieutoezicht bedrijven
- Afval en lozingen
- Bodem
- Externe veiligheid
- Asbest (deelthema in de thema's Illegale bouw en sloop, Bestaande bouw en Bouwen en slopen met vergunning)
- Illegale bedrijvigheid
- Geluid bij horeca en evenementen

Het HUP beschrijft de feitelijke handhavingsactiviteiten en de werkzaamheden in het kader van continue verbetering. Het beschrijft ook de organisatorische activiteiten ten behoeve van milieutoezicht en handhaving zoals beheer milieu-informatie (bedrijvenbestand, archivering) en in ODRA-verband.

Bestaand uitvoeringsbeleid
Rondom handhaving in het fysieke domein gelden de volgende bestaande beleidsregels:
- *Landelijke handhavingsstrategie (LHS)* voor toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving (vastgesteld in 2016 voor omgevingsrecht inclusief APV, DHW en brandveiligheid)
  Hierin is vastgesteld wanneer bij een overtreding bestuurs- en/of strafrecht wordt toegepast en is de keuze een passende interventie bij een overtreding nader uitgewerkt. Een passende interventie is risico-afhankelijk en afhankelijk van de typering van de overtreder.
- *Naleefstrategie handhaving omgevingsrecht* (2013)
  Hierin is aangegeven:
  - welke activiteiten wij ondernemen om naleving van de gestelde regels zoveel mogelijk te verbeteren. Dit gebeurt door voorlichting te geven, toezicht te houden op de naleving van de vastgestelde regels en sancties op te leggen om de naleving te bevorderen.
  - Dat gedogen alleen tijdelijk mogelijk is na een zorgvuldige belangenafweging. Daar waar gedogen de (enige optie is, leggen wij dat actief en schriftelijk in een gedoogbeschikking vast. De voorwaarden waaraan de houder moet voldoen, vermelden wij daarin.
  - Hoe hoog de dwangsommen zijn die worden opgelegd. De hoogte is afhankelijk van de overtreding en welke begunstigingstermijn wordt gegeven. (voor milieu in 2020 geactualiseerd).
- *Integrale Paraplunota Handhaving gemeente Rheden* (2004)
  Deze beschrijft het algemene beleidskader met betrekking tot handhaving en is in 2013 aangevuld met bovenstaande regelgeving.

Specifiek voor milieutoezicht gelden aanvullend aan bovenstaande:
- *Nalevingstrategie regio Arnhem* (2015).
  De strategie vult de Rhedense naleefstrategie aan specifiek voor milieutoezicht.
- *Notitie Visie en leidende principes milieutoezicht regio Arnhem* (2020).
  De visie vult het in 2014-2015 vastgestelde regionale uitvoeringsbeleidskader aan, waarmee meer ruimte ontstaat voor flexibiliteit, maatwerk en innovatie:
  - Naast risico ook informatie gestuurd toezicht.
  - Toezicht dat is gericht op het bereiken van de doelen achter de regels (effecten).
  - Effectief toezicht door het onderzoeken/omarmen van nieuwe toezichtmethodes.
  - Integraal/omgevingsgericht toezicht.
- *Probleem- en risicoanalyse milieutoezicht regio Arnhem* (2020).
  De analyse geeft de prioriteiten in het milieutoezicht aan.

Leeswijzer
Hoofdstuk 2 beschrijft de voorgenomen toezicht- en handhavings-activiteiten in 2021-2022,
hoofdstuk 3 de activiteiten rond het kader milieutoezicht en continue verbetering
hoofdstuk 4 organisatorische activiteiten en
hoofdstuk 5 activiteiten rond specifieke wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen.

2. Uitvoering milieutoezicht en handhaving

Voor het bevorderen van de naleving van de milieuregels maken we gebruik van verschillende instrumenten. Controle ter plaatse is daarvan het belangrijkste instrument. Maar ook het vergroten van kennis van de regels is belangrijk: want, als je niet weet wat de regels zijn, weet je ook niet wanneer je in overtreding bent. Wanneer er sprake is van een overtreding, zoeken we zo veel mogelijk naar een minnelijke oplossing. Als dit niet mogelijk is, starten we juridische handhaving met vervolgcontroles en zo nodig bestuursdwang.

In Tabel 1 zijn de geplande activiteiten in 2021 en 2022 voor de zeven (deel)thema's uit de Notitie Integrale handhaving rond milieu beschreven. In januari-februari maken gemeente en ODRA afspraken over de globale omvang van het toezichtsprogramma. In het najaar wordt dit op meer detail uitgewerkt. In bijlage 1 is het werkprogramma 2021 van ODRA bijgevoegd.

Een deel van de milieucontroles zijn naar aanleiding van meldingen, klachten etc. Het grootste deel van de milieucontroles zijn de periodieke integrale milieucontroles bij bedrijven op initiatief van ODRA en gemeente. De planning van deze controles is gemaakt aan de hand van de probleem- en risicoanalyse (2019). De omvang van het geheel is gebaseerd op de ervaring van afgelopen 20-30 jaar: een balans tussen het niet te vaak bezoeken van bedrijven, verbetering van de naleving van de milieuregels en geen toename van overtredingen.

Niet thema-specifieke activiteiten en aandachtspunten voor 2021 en 2022 zijn verder:

- *Juridische handhaving*: enkele malen per jaar is het nodig juridische handhaving in te zetten om te bereiken dat de milieuregels worden nageleefd. In het milieutoezicht gaat het dan meestal over het opleggen van een dwangsom om herhaling van een overtreding te voorkomen.
- *Ketentoezicht*: in sommige branches (afval, grondverzet, asbest) is het nalevingsgedrag van een individuele bedrijven sterk afhankelijk van het gedrag van voorgaande of navolgende schakels in de keten. Zo kunnen leveranciers hebben gemanipuleerd met goederen of bijbehorende documenten. Het is daarom belangrijk zicht te hebben op het geheel en op de rol van de afzonderlijke spelers. Deze specifieke vorm van toezicht is gemeente- en regio-overschrijdend. Binnen het Gelders Stelsel van Omgevingsdiensten is daarom afgesproken kennis en inzet te bundelen bij de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). ODR stelt hier jaarlijks een uitvoerings-programma toe op, zie het Jaarplan ketentoezicht 2021 (bijlage 2). Elke afzonderlijke omgevingsdienst draagt 1,2 fte bij in de uitvoering.
- *Toezicht complexe bedrijven*: In Rheden zijn vijf zogenaamde complexe bedrijven. Vanwege de vereiste specialistische kennis zijn de vth-taken voor complexe bedrijven binnen het Gelders Stelsel belegd bij Omgevingsdienst Regio Nijmegen (vergunningverlening). ODRA voert voor een aantal regio's toezicht en handhaving uit. De provincie is alleen bevoegd gezag voor complexe bedrijven. Zij heeft per 1 januari 2020 toezicht en handhaving volledig belegd bij ODRA en ondergebracht in een programma toezicht complexe bedrijven. In 2021 wordt binnen het Gelders Stelsel nader onderzocht of het zinvol en organisatorisch handig is ook de gemeentelijke complexe bedrijven (uitgezonderd complex-geluid; in Rheden zijn dit drie) in dit programma onder te brengen.
- *Toezicht bodem en asbest*: samen met ODRA zijn we bezig het toezicht bodem en asbest meer risicogericht in te richten (in plaats van meldingsgericht). Een deel van de beschikbare uren wordt in dit kader ingezet voor veldinspecties (signaleren illegale activiteiten). Aandacht vereist ook nog het borgen van het toezicht in de grondwaterbeschermingsgebieden op de specifieke regels in deze gebieden.
- *Toezicht hout stoken*: Landelijk wordt gewerkt aan nadere regels rond hout stoken. Tot dit kader gereed is, is toezicht op hout stoken lastig. We zetten tot die tijd vooral in op voorlichting over juist hout stoken (schoon en droog hout, niet bij windstil weer, schoorsteen jaarlijks laten vegen etc.). Wanneer zinvol met de landelijke nadere regels, kan ODRA luchtmetingen doen bij overlast.

Tabel 1 Overzicht uitvoering milieutoezicht

Thema	2021	2022	Toelichting
Milieutoezicht bedrijven Er zijn ongeveer 1100 bedrijven in Rheden, vallend onder de milieuregels. Ongeveer 20 hiervan hebben een milieuvergunning.			
Periodiek toezicht	145 integrale controles	145 integrale controles	Cf. planning volgens Probleem- en risico-analyse 2020. Frequentie van bedrijfsbezoeken is afhankelijk van risico milieubelastende activiteiten en gedrag ondernemers.
Klachten	10 controles	10 controles	Het aantal klachten in Rheden varieert sterk door de jaren heen. Het ene jaar zijn er 40 klachten, het andere jaar 100. Waar mogelijk, wordt een controle nav een klachtmelding meegenomen in het reguliere toezicht.
Energiebesparing	65 energiecontroles	65 energiecontroles	Ongeveer 200 bedrijven zijn midden- en grootverbruikers van energie. Hiervoor gelden verplichte energiebesparende maatregelen. Ambitie in het klimaatprogramma Rheden is deze bedrijven voor 2023 allemaal op deze maatregelen gecontroleerd te hebben, zie projectopdracht in de bijlage. Tijdens de periodieke milieucontroles worden alle bedrijven geïnformeerd over de energiebesparingsplicht en gestimuleerd energiebesparend maatregelen te treffen.
Vervolgcontroles	40 vervolgcontroles	40 vervolgcontroles	Na ongeveer 20% van de initiële controle is een vervolgcontrole nodig.
Verplichte rapportages	20 beoordelingen	20 beoordelingen	Bedrijven zijn verplicht bepaalde milieurapportages in te dienen. Deze rapportages moeten worden beoordeeld. Zo nodig, wordt verzocht om aanvullende informatie.
Afval en lozingen			
Periodiek toezicht	ODRA neemt in de periodieke milieucontroles bij bedrijven de aspecten afval en lozingen integraal mee.		Rond lozingen werkt ODRA samen met het Waterschap Rijn en IJssel. Het Waterschap bemonstert jaarlijks het afvalwater bij enkele bedrijven, vanwege hun mogelijke invloed op het riool en de rioolwaterzuivering.
Bodem			
Besluit bodemkwaliteit, bodemsaneringen	21 bodemcontroles	21 bodemcontroles	Grondverzet is over het algemeen sterk bovengemeentelijk. In Rheden is het grondverzet vooral binnen de gemeente zelf.
Illegaal grondverzet	Maandelijkse veldcontroles	Maandelijkse veldcontroles	Veldcontroles zijn op basis van het in 2018-2019 gemaakte barriëremodel.
Grondwater-beschermingsgebieden	ODRA neemt in de periodieke milieucontroles bij bedrijven de provinciale regels integraal mee.		In Rheden zijn 2 grondwaterbeschermingsgebieden (Pinkenberg en Ellecom). Hier gelden extra provinciale regels voor bedrijven en inwoners.
Periodiek toezicht bedrijven	ODRA neemt in de periodieke milieucontroles bij bedrijven het aspect bodem integraal mee.		Inclusief wko's.

Thema	2021	2022	Toelichting
Externe veiligheid			
Periodiek toezicht bedrijven	ODRA neemt in de periodieke milieucontroles bij bedrijven het aspect externe veiligheid integraal mee.		In de gemeente Rheden zijn: • 3 LPG-tankstations, gasontvangststations, opslag gevaarlijke stoffen (chloorbleekloog), propaantanks • 1 BRZO (provincie bevoegd gezag)
Asbest			
Slopen met asbest	21 asbestcontroles	21 asbestcontroles	In 2019 en 2020 waren er rond de 300 meldingen van asbestsanering.
Illegale asbestsaneringen	maandelijkse veldcontroles	maandelijkse veldcontroles	Buiten de netjes gemelde asbestsaneringen zijn er ook niet gemelde uitgevoerde saneringen. Deze saneringen gebeuren vaak niet volgens de regels.
Versnellen saneren asbestdaken	25 veldcontroles	25 veldcontroles	Er zijn naar schatting nog ruim 1000 asbestdaken in de gemeente Rheden. Merendeel hiervan zijn asbestdaken op kleine schuurtjes. De uit te voeren veldcontroles zijn ikv monitoring van de toestand van de asbestdaken (zie ook hoofdstuk 4).
Illegale bedrijvigheid			
Ondermijning	Gevelcontroles en inventariserende bedrijfsbezoeken tbv 1 bedrijfsterrein-onderzoek	Gevelcontroles en inventariserende bedrijfsbezoeken tbv 1 bedrijfsterrein-onderzoek	Bedrijfspanden met veel wisselende of onduidelijke bedrijven zijn een risico ikv ondermijnende criminaliteit. Vanuit de projecten ondermijning van gemeente en ODRA wordt ingezet op inzicht in het Rhedense bedrijvenbestand en het tegengaan van zogenaamde blinde vlekken.
Milieuzonering bestemmingsplannen	10 bedrijfsbezoeken	10 bedrijfsbezoeken	In de bestemmingsplannen is de locatie van bedrijven gereguleerd via milieuzonering. Soms zijn bedrijven gevestigd op locaties in strijd met deze milieuzonering. Dit vereist soms nader onderzoek via een bedrijfsbezoek. De gemeente handhaaft zo nodig.
Geluid bij horeca en evenementen			
Monitoring geluidniveaus bij evenementen.	5-10 geluidmetingen	5-10 geluidmetingen	Evenementen veroorzaakten in het verleden regelmatig geluidklachten. ODRA doet sinds enkele jaren geluidmetingen bij evenementen in Rheden. Hierdoor kan beter feedback aan de organisatoren (tijdens en achteraf) gegeven worden, kunnen zij verbeteringen doorvoeren en, als van toepassing, aan klagers aangegeven worden dat er weliswaar geluidsoverlast ervaren wordt, maar dat de gemeten geluidniveaus binnen de vergunde normen zijn. Het aantal geluidklachten is sindsdien sterk afgenomen.
Horeca	ODRA neemt in de periodieke milieucontroles bij bedrijven het aspect geluid integraal mee.		Rond klachtmeldingen over horeca is actieve afstemming tussen gemeente (drank en horeca) en ODRA.

3. Kader milieutoezicht en continue verbetering

Het kader milieutoezicht is geen statisch geheel. Door wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen zijn voortdurend bijstellingen nodig. Een sluitende dubbele beleidscyclus zorgt ervoor dat bijstellen structureel in de organisatie ingebed is. Vierjaarlijks is er een gehele actualisatie (grote cyclus) en jaarlijks een (eventuele) bijstelling vanwege actuele ontwikkelingen (kleine cyclus). De gemeente is verantwoordelijk voor de beleidscyclus rond het kader; ODRA is verantwoordelijk voor de uitvoeringscyclus (begroting ODRA 2021 en werkprogramma 2021 en 2022). In het HUP milieu komen beide samen. Activiteiten van ODRA zijn beschreven in het ODRA-werkprogramma; de gemeentelijke activiteiten hieronder.

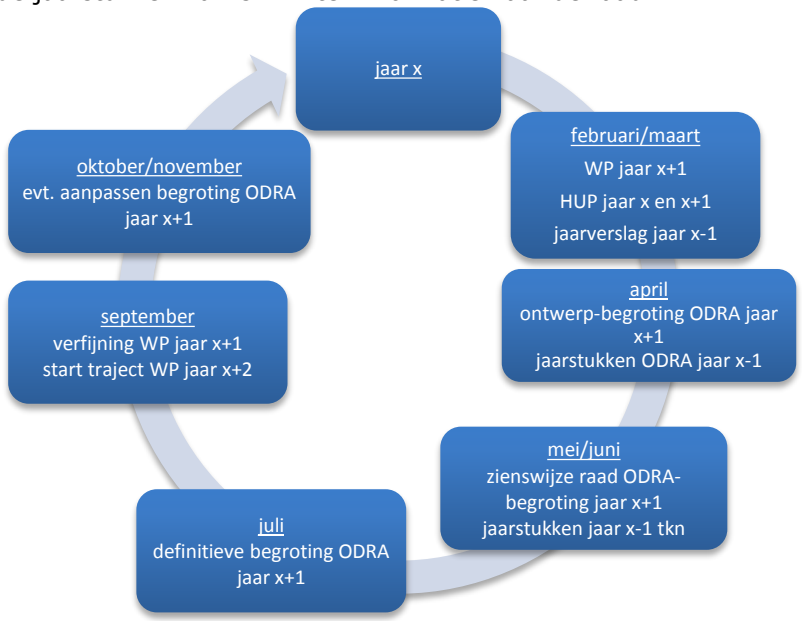
Kader milieutoezicht
Het kader bestaat de methodiek van milieutoezicht en de prioriteit-stelling. Beide zijn in 2020 geactualiseerd (grote cyclus).

Activiteiten 2021-2022

Q3 2021/2022	zo nodig vaststellen bijgestelde probleem- en risicoanalyse milieutoezicht 2021 resp. 2022.
2021-2022	nagaan vereiste aanpassingen Omgevingswet voor kader milieutoezicht, zo nodig bijstellen (zie ook hoofdstuk 0).

Uitvoeringsprogramma en jaarverslag
We streven naar een sluitende pdca-cyclus en het elk jaar volledi ger en integraal maken van deze documenten. Focus ligt in eerste instantie op het structureel sluitend maken van de cyclus. Daarna op het volledig en integraal (één HUP voor de hele fysieke leefomgeving) maken.

Een en ander is qua timing complex vanwege de verschillende planning- en controlcycli van gemeente en ODRA. Praktisch is het deze documenten tegelijk en in samenhang vast te stellen. Er is echter geen optimaal moment voor het op- en vaststellen van deze documenten. Programmeren en evalueren is het meest logisch over een kalenderjaar, waarbij het eerste voorafgaand aan een jaar moet gebeuren en een jaarverslag na afloop van een jaar. Daarbij gaat de pdca-cyclus van ODRA vooraf aan die van de gemeente, om eventuele financiële consequenties in het ODRA-werkveld te kunnen vertalen in de gemeentelijke begroting. Concreet betekent dit dat het ODRA-werkprogramma al in februari voorafgaand aan het programmajaar op hoofdlijn vastgesteld wordt. In september volgt een nadere invulling en eventuele bijstelling van het werkprogramma nav maatschappelijke ontwikkelingen. Gekozen is nu voor het vaststellen van het HUP en jaarverslag met het vaststellen van het ODRA-werkprogramma in februari/maart, waarin we in het HUP het lopende jaar en het volgende jaar combineren. Hiermee kunnen beide documenten in samenhang met de jaarstukken van ODRA ter informatie naar de raad.

Activiteiten 2021-2022

Q1 2021 -	vaststellen HUP 2021 en 2022 en jaarverslag 2019-2020.
Q3 2021 –	zo nodig vaststellen aangepast HUP 2021 (nav bespreking werkprogramma ODRA)
Q1 2022 -	vaststellen HUP 2022 en 2023 en jaarverslag 2021.
Q3 2022 –	zo nodig vaststellen aangepast HUP 2022

Besturingsmodel
In 2020 is gezamenlijk met ODRA en de partnergemeenten een besturingsmodel milieutoezicht ontwikkeld. Dit besturingsmodel koppelt de uitvoeringspraktijk direct aan de prioriteitstelling, volgend uit de beleidsuitgangspunten als beschreven in de Notitie Visie en leidende principes milieutoezicht regio Arnhem (risicogericht, effectief, integraal ev.) en de risico-analyse. Hiermee kunnen keuzes in prioriteiten direct vertaald worden in consequenties voor de uitvoering en daarmee ook in kosten. Uit de eerste ervaringen met het model blijkt het model zeer ondersteunend te zijn in de discussie over (uniforme) keuzes en uitwerking ervan. Tegelijk is helder dat het besturingsmodel een groeimodel is en nog niet helemaal toegesneden is op de ODRA-situatie. Najaar 2020 is het besturingsmodel voor het eerst echt gebruikt voor het opstellen van de concrete werkprogramma's voor milieutoezicht 2021.

Activiteiten 2021-2022
2021-2022 – ervaring opdoen met besturingsmodel milieutoezicht, doorontwikkelen van het model.

Monitoring
ODRA heeft per 2021 een nieuw vth-zaaksysteem. Dit systeem biedt meer mogelijkheden voor rapportages tbv de pdca-cyclus. In regionaal verband en binnen het Gelders Stelsel werken we samen om gezamenlijk (kritische) prestatie-indicatoren (kpi's) te ontwikkelen, waardoor op termijn benchmarks van de Gelderse omgevingsdiensten mogelijk worden.

Activiteiten 2021-2022
2021-2022 – participeren in activiteiten (regionaal, Gelders Stelsel) rond kpi's.

Samenwerking
Effectief toezicht vereist integrale samenwerking. ODRA werkt in de uitvoeringspraktijk samen met politie, OM, provincie, VGGM, waterschappen en RWS en bij de gemeente met de toezichthouders bouwen en ro, toezichthouders leefomgeving, bodemspecialisten en juristen handhaving. Eén van de milieutoezichthouders is regelmatig aanwezig op het gemeentehuis voor kleine afstemmingsvragen en advisering. De bouwtoezichthouders hebben een oog- en oorfunctie rond asbestsaneringen. Verdachte situaties geven zij door aan ODRA.

De samenwerking verloopt bij eenduidige zaken goed. De samenwerking kan beter wanneer het gaat om complexere zaken waar bouw- en milieubelangen tegenstrijdig (lijken te) zijn en vergunningverlening en handhaving door elkaar lopen. Uit evaluatie van een concrete casus uit 2019-2020 zullen we verbeterpunten benoemen en doorvoeren.

ODRA en de gemeentelijke partners hebben in 2020 een Vakberaad milieutoezicht opgericht. Doel is het ontwikkelen van regionaal uniform kader milieutoezicht, collegiale afstemming en kennisdeling.

Activiteiten 2021-2022
Q1-Q2 2021 - evaluatie samenwerking met ODRA ahv concrete casus.
2021-2022 – deelnemen Vakberaad milieutoezicht, actief bijdragen aan regionaal uniform kader en HUP.

4. Organisatie

Organisatorische activiteiten ten behoeve van milieutoezicht en handhaving zijn er rond het beheer van milieu-informatie en in ODRA-verband.

Beheer milieu-informatie
Een goede uitvoering van milieutoezicht vereist een betrouwbaar en gemakkelijk toegankelijk informatiesysteem zowel ikv de voorbereiding en planning van milieucontroles als ook de verantwoording later.

Archivering
De archivering van de milieustukken van ODRA is een zorgpunt. Opslag in het oude en nieuwe vth-zaaksysteem is weliswaar archiefwaardig, maar niet of slecht toegankelijk voor niet-ODRA-medewerkers. Streven is rechtstreekse archivering in e-depot bij het Gelders Archief. Met de aanschaf van het nieuwe vth-zaaksysteem is één van de knelpunten opgelost en kan verder gewerkt worden aan dit project. De doorstart is voorzien in het voorjaar van 2021.

Koppeling vth-zaaksystemen
ODRA en gemeente hebben elk een vth-zaaksysteem. Koppeling tussen deze systemen zowel op zaakniveau als op locatieniveau zou integraal werken vergemakkelijken en stimuleren. Met het nieuwe vth-zaak-systeem van ODRA is deze koppeling mogelijk geworden en opgenomen in het deelproject informatiebeheer van het programma Omgevingswet. Op langere termijn is ook laagdrempelige toegang voor ODRA-medewerkers gewenst tot andere (geo)informatie in de gemeentelijke systemen, al dan niet via het DSO.

Kernregistratie milieu-inrichtingen
ODRA is verantwoordelijk voor het beheer van het milieu-inrichtingen-bestand. Tussen de lijsten van gemeente (vth, archief, geo) en ODRA bestaan veel verschillen. Met het nieuwe vth-zaaksysteem van ODRA is beheer en actualisatie van het bedrijvenbestand veel gemakkelijker. De koppeling van de systemen van gemeente en ODRA is een logisch moment de verschillende bedrijfsbestanden op orde te brengen.

Activiteiten 2021-2022

2021-2022	koppelen vth-systemen (onderdeel implementatie Omgevingswet).
2021-2022 –	deelnemen werkgroep Archivering.
2021-2022 -	bedrijfsbestanden ODRA en gemeente in overeenstemming brengen.

Organisatorisch rond ODRA
Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn het maken van afspraken rond het werkprogramma van ODRA, deelname ODRA-partneroverleg en de pc-cyclus van ODRA.

Vanwege de komst van de Omgevingswet moeten alle formele documenten (GR-ODRA, DVO, mandaatbesluit) worden geactualiseerd. Van de gelegenheid maken we gebruik deze documenten verder te verbeteren en uniformeren, zo mogelijk op Gelderse schaal.

In 2020 is beheerste outputfinanciering ingevoerd. In 2021 is evaluatie van de PDC en bijbehorende kentallen voorzien. Tegelijk wordt een start gemaakt met doorontwikkeling naar opgavegericht werken en outcome-sturing, aanhakend bij een Gelders brede ontwikkeling.

Om de regionale samenwerking op gemeente-overstijgende onder-werpen te verbeteren zijn nadere afspraken nodig met ODRA rond de (gezamenlijke) projecten, programma's en innovatie (ppi) en daarbij een verdere ontwikkeling van het ODRA-partneroverleg. Hiertoe zijn eind 2020 een tweetal werkgroepen gevormd.

Activiteiten 2021-2022

2021-2022 -	afspraken werkprogramma's 2022-2023, deelname ODRA-partneroverleg, pc-cyclus ODRA
2021	deelnemen (deel) werkgroepen actualisatie GR, DVO, mandaat (onderdeel programma Omgevingswet).
Q1-Q2 2021	deelnemen werkgroepen ppi, rol partneroverleg.
Q2-Q3 2021	outputfinanciering: deelnemen (deel) werkgroepen evaluatie PDC, kentallen, opgavegericht werken.

5. Ontwikkelingen

Komende jaren spelen wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen rond Omgevingswet, asbestdaken, klimaat en bodemtaken.

Omgevingswet
Vooralsnog is 2022 het jaar dat de Omgevingswet in werking treedt. Rond milieutoezicht betreft de verandering vooral de verandering van houding van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. In dit kader doen we ervaring op in pilots van enkele handhavingszaken. Verder veranderen de regels rond bodem, geluid en energiebesparing, die nu plaatselijk in het Omgevingsplan worden gesteld ipv landelijk. Voor effectief toezicht en een efficiënte uitvoering door ODRA is het van belang dat deze plaatselijke regels een uniforme methodiek hebben. We werken hiervoor regionaal samen in het Platform Omgevingswet.

Activiteiten 2021-2022

Q1-Q2 2021 -	evaluatie samenwerking met ODRA ahv concrete casus.
2021-2022 -	participeren in Platform Omgevingswet en werkgroep Toezicht.

Asbestdaken
Asbestdaken vormen een gezondheidsrisico. Wanneer een asbestdak in zeer slechte staat is, of bij werkzaamheden en bij brand en storm, geldt dit voor de directe omgeving. Alle verouderende asbestdaken samen (een asbestdak gaat ongeveer 30 jaar mee) zorgen voor een toename in het lucht-achtergrondniveau van asbest en daarmee een onzichtbaar groeiend gezondheidsrisico. Van belang is dan ook dat asbestdaken gesaneerd worden. In het huidige tempo duurt dit in Rheden nog zo'n 20-30 jaar. Landelijk wordt ingezet op een versnelling van de sanering van asbestdaken. Het rijk probeert dit, na het niet doorgaan van het asbestdakenverbod vanaf 2024 in 2019, te stimuleren door goedkope leningen mogelijk te maken voor eigenaren van asbestdaken. Met ODRA richten we ons op inzicht krijgen in de staat van de asbestdaken in Rheden, het ontwikkelen van een risicogerichte aanpak en (on)mogelijkheden in de (juridische) handhaving op de sanering van asbestdaken in slechte staat.

Activiteiten 2021-2022

2021-2022	participeren in ODRA-werkgroep asbestdaken.

Duurzaamheid, klimaat, circulaire economie

- Rond een duurzame leefomgeving komen er in de milieuregelgeving steeds meer concrete en strengere energievoorschriften voor bedrijven. Handhaving op deze voorschriften vraagt specialistische kennis. ODRA heeft in dit kader een programma energie; de gemeente het programma klimaat. Beide programma's zijn verbonden via het deelproject 'toezicht energiebesparing bij bedrijven'.
- De scheiding tussen toezicht op de bouw- en milieuregelgeving, respectievelijk uitgevoerd door ODRA en gemeente, wordt met de toenemende energievoorschriften, zoals energieprestatie-eisen voor gebouwen, installatie-eisen, steeds diffuser. Om te voorkomen dat er zaken dubbel gecontroleerd worden dan wel tussen wal en schip belanden, zullen nadere werkafspraken gemaakt moeten worden. Gezien het specialistische karakter van deze energieregelgeving is daarnaast meer samenwerking in de regio en met ODRA wellicht ook efficiënt en effectief.
- Rond circulaire economie heeft de gemeente een 'Routekaart Circulaire Economie' vastgesteld (2019). Een pilotproject hierin betreft een analyse van de belemmeringen om circulair te worden die ondernemers ervaren in de vth-uitvoering.

Activiteiten 2021-2022

2021-2022	borgen verbinding programma ODRA en gemeente mbt energiebesparing bedrijven.
2021	pilotproject belemmeringen circulair worden (vth-breed).
2022	werkafspraken taakverdeling toezicht energieprestaties gebouwen en installaties.

Overdracht bodemtaken
ODRA voert de provinciale bodemtaken uit voor heel Gelderland. Met de komst van de Omgevingswet per 2022 verschuiven er bodemtaken van provincie naar gemeenten plaats. ODRA zal de bodemtoezichtstaken voor Rheden uit blijven voeren (verplicht basistakenpakket). Voor de uitvoering verandert er dus niets. Wel zal een en ander organisatorisch geregeld moeten worden.

Activiteiten 2021-2022

2021	meenemen verandering in afspraken Werkprogramma 2022.